

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky **V. F. X.**, proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu** so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. X. z 11. januára 2008, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 23. septembra 2009, č.k. 6Scud/13/08-49, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 23. septembra 2009, č.k. 6Scud/13/08-49 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporkyne č. X. z 11. januára 2008 **zrušuje** a vracia odporkyni na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozsudku len „OSP“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. X. z 11. januára 2008, ktorým odporkyňa priznala navrhovateľke podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozhodnutia len „zák.č. „100/1988 Z.z.“) a § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení starobný dôchodok v sume 3801 Sk mesačne od 1. decembra 2003.

V odôvodnení rozsudku sa krajský súd stotožnil so záverom odporkyne, že navrhovateľke bol dôchodok správne priznaný podľa zákona č. 100/1988 Zb. z dôvodu, že dôchodkový vek 55 rokov dosiahla 28. augusta 2003, nakoľko vychovala dve deti, avšak v zmysle § 103 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. jej nemohol byť priznaný starobný dôchodok od tohto dňa, keďže nemala na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, ale tento jej bol priznaný až od 1. decembra 2003, kedy vstúpila do platnosti zmluva medzi Slovenskou republikou a Spolkovou republikou Nemecko o sociálnom zabezpečení, a to spoločne s vykonávacou dohodou k tejto zmluve, ktorá bola publikovaná v Zbierke zákonov pod číslom 479/2003 Z.z. Zároveň súd uviedol, že odporkyňa jej správne zhodnotila rozhodné doby dôchodkového poistenia. Zároveň súd nepriznal odporkyňi náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu v zákonnej lehote podala odvolanie navrhovateľka, a to v podstate z dôvodu, že súd ignoroval jej potvrdenie a že rozhodol výlučne podľa vyjadrenia odporkyne. Namietala, že dôchodkové poistenie jej vzniklo v roku 1981 podľa § 74 vyhl. 128/1957 Zb. a jej dôchodkové poistenie nebolo do doby jej odchodu do Spolkovej republiky Nemecko v auguste 1991 ukončené. Nechápe, prečo jej nebol do obdobia dôchodkového poistenia zarátaný aspoň rok 1991. Tvrdila, že odporkyňa rozhodovala na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a že sa k veci nemohla dostatočne vyjadriť. Žiadala preto zrejme o zrušenie rozhodnutia odporkyne o priznaní starobného dôchodku.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu nepovažovala dôvody uvedené navrhovateľkou za opodstatnené. Zdôraznila, že z dokladov pobočky v Košiciach vyplýva, že navrhovateľka nebola po 31. decembri 1988 dôchodkovo poistená. Príjmy navrhovateľky ako samostatne zárobkovo činné osoby v období od 1. januára 1989 do 31. januára 1990 nepodliehali dani z umeleckej činnosti a ukončenie jej dôchodkového poistenia k 31. decembru 1988 bolo vykonané bez odhlášky z poistenia. Z dôvodu, že jej príjem nedosahoval výšku 12.000 Sk v súlade s § 61 ods. 2 vyhlášky 149/1988 Zb. sa jej príjmy po 31. decembri 1988 nehodnotili. Navrhla rozsudok prvostupňového súdu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie

prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky je dôvodné.

Úlohou krajského súdu bolo postupom podľa ustanovení tretej hlavy piatej časti OSP preskúmať zákonnosť rozhodnutia odporkyne, ktorým rozhodla, že podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. a § 259 ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. navrhovateľke patrí starobný dôchodok v sume 3801 Sk mesačne od 1. decembra 2003.

Z podkladov spisu bolo zistené, že u navrhovateľky bol priznaný starobný dôchodok od 1. decembra 2003 v sume 3801 Sk mesačne, pričom dôchodok jej bol priznaný za 26 rokov zamestnania a priemerný mzdový bod (ďalej len „PMZ“) bol určený z rozhodného obdobia rokov 1986, 1987, 1988, 1990 a 1991. V rozhodnutí sa odporkyňa vôbec nevysporiadala s predloženými dokladmi navrhovateľky ohľadom jej príjmov z umeleckej činnosti, z ktorých jej bola preddavkovo zrazená daň vo výške 16.300 Sk podľa zákona č. 36/1965 Zb. za obdobie roka 1991.

Odvolací súd po oboznámení sa s podkladmi súdneho spisu, vrátane administratívneho spisu odporkyne, konštatuje, že odporkyňa nevenovala dostatočnú pozornosť tomu, aby jej rozhodnutie bolo presvedčivé a v rozhodnutí sa vôbec nevysporiadala s námietkami navrhovateľky, prečo jej nemôže byť započítaný do základu pre určenie výšky PMZ aj príjem z umeleckej činnosti, ktorý dosiahla v roku 1991 a z ktorej zaplatila daň z príjmu. Odporkyňa sa taktiež nevysporiadala s námietkami navrhovateľky týkajúcimi sa zániku jej dôchodkového poistenia ku dňu 31. decembra 1988, a preto možno jej rozhodnutie považovať za predčasné a nedostatočne odôvodnené. Tejto skutočnosti nevenoval náležitú pozornosť ani prvostupňový súd, ktorý sa taktiež nevysporiadal riadne s námietkami navrhovateľky ohľadom započítania jej dôb dôchodkového poistenia.

Podľa § 250j ods. 3 OSP súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správne mu orgánu na ďalšie konanie, ak bolo rozhodnutie vydané na základe neúčinného právneho predpisu, ak rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov alebo rozhodnutie je nepreskúmateľné pre neúplnosť spisov správneho orgánu alebo z dôvodu, že spisy neboli predložené.

Podľa názoru odvolacieho súdu, keďže sa odporkyňa dostatočne nevysporiadala s dôkazmi, ktoré v správnom konaní predložila navrhovateľka, nemožno jej rozhodnutie považovať za dostatočne zdôvodnené. Nie je pritom úlohou súdov dopĺňať vecnú a právnu argumentáciu rozhodnutia správneho orgánu v samotnom rozhodnutí. Toto je úlohou správneho orgánu. Správny orgán musí v administratívnom konaní postupovať tak, aby ním vydané rozhodnutie bolo zákonné a vecne správne a aby aj súd, ktorý mal toto rozhodnutie preskúmať, zistil, ako sa správny orgán vysporiadal s predloženými dôkazmi. Inak je nutné považovať takéto rozhodnutie za rozhodnutie arbitrárne, ktoré je potrebné zrušiť pre nedostatok dôvodov podľa § 250j ods. 3 OSP.

Za tohto stavu vo veci odvolaciemu súdu nezostávalo nič iné ako konštatovať, že v predmetnej veci sa správny orgán žiadnym spôsobom nevysporiadal s dôkazmi navrhovateľky a neuviedol ani právny predpis, na základe ktorého by bolo možné považovať dôkazy predložené navrhovateľkou za bezpredmetné.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie (§ 220 a § 250q ods. 2 OSP s poukazom na § 250l ods. 2 OSP a § 250ja ods. 3 OSP).

V ďalšom konaní bude povinnosťou odporkyne vo veci opätovne rozhodnúť o nároku navrhovateľky na starobný dôchodok, pričom v novom rozhodnutí sa vysporiada so všetkými námietkami navrhovateľky.

Súd prvého stupňa aj správny orgán sú viazané právnym názorom odvolacieho súdu, ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie (§ 250ja ods. 4 OSP).

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 OSP a § 250k OSP tak, že úspešnej navrhovateľke, ktorá si náhradu trov v rámci konania neuplatnila, ich náhradu nepriznal a odporkyni náhrada trov konania nepatrí zo zákona.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2010

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková